

การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

STRATEGIC ADMINISTRATION OFFERING OF GRADUATE STUDIES IN RAJABHAT UNIVERSITY

พิมพ์า จันทาแล้ว*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชญภา ยืนยาว**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการนำเสนอกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) ประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และ 3) ยืนยันกลยุทธ์การบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้ระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงนโยบาย ด้วยเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย ใช้กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบผสมผสาน ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ มีขั้นตอนการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะระยะที่ 1 สังเคราะห์ องค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้ระเบียบวิจัยแบบเดล ฟาย เชิงคุณภาพและเชิงนโยบาย และระยะที่ 3 หาความเหมาะสม กลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 2 กลุ่ม โดยเลือกอย่างเจาะจง ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏ 10 แห่ง จำนวน 15 คน กลุ่มที่ 2 จากมหาวิทยาลัย ที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศ 5 แห่ง จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 3 ชุด ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง 2) แบบสอบถามซึ่งมีค่าความตรงเชิงเนื้อหา ระหว่าง 0.51-1.00 และค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 1.00 และ 3) แบบประเมินองค์ประกอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหามัธยฐาน ร้อยนิยม พิสัยควอไทล์ และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสถานะของการบริหารระดับบัณฑิตศึกษา คือ 1) มีสถานะเป็นหน่วยงานกลาง มีลักษณะเทียบเท่าคณะ/สำนัก 2) เป็นหน่วยงานสังกัดคณะที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา และ 3) เป็นหน่วยงานกลาง มีลักษณะเทียบเท่ากอง/สำนักงาน

2. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มี 5 องค์ประกอบ 9 องค์ประกอบย่อย 42 ประเด็น โดยมีค่ามัธยฐาน อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และมีค่าความสอดคล้องกันสูง ประกอบด้วย 1) การบริหารองค์การ 2) การมุ่งเน้นผู้เรียน 3) การบริหารวิชาการ 4) การมุ่งเน้นงานวิจัย และ 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล

3. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นไปได้ มีประโยชน์ และสามารถนำไปใช้ได้มากกว่าร้อยละ 80

ABSTRACT

The main purpose of the study was to strategic administration offering of graduate studies in Rajabhat University which was divided to 3 specific purposes were to: 1) study experts' opinion for strategic

คำสำคัญ: การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

* ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

** , *** กรรมการบริหารหลักสูตร ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

administration of graduate studies in Rajabhat University, 2) evaluate experts' opinion for strategic administration of graduate studies in Rajabhat University, and 3) confirm strategic administration of graduate studies in Rajabhat University. The study was an integration between qualitative and policy research, conducted by using Delphi technique. Data were collected qualitatively and quantitatively in three following phases: Phase One (synthesizing the strategic key components of the management), Phase Two (analyzing the strategic key components by using Delphi technique), and Phase Three (evaluating the effectiveness of the developed strategies). The key informants in the study were experts from two groups, drawn by purposive sampling. Group one of fifteen experts was from ten Rajabhat universities, and group two of six experts was from five Rajabhat Universities that had been awarded Best Practice. The tools for data collection consisted of (1) semi-structured interview, (2) questionnaire with the constructed validity ranging from 0.51–1.00, and the content validity of 1.00, (3) a component evaluation form. Statistics used for data analysis included Mean, Mode, Quartiles, as well as Content Analysis.

The findings were as follows:

1. The experts' opinion for strategic administration of graduate studies in Rajabhat University were: 1) centered department as the faculty; 2) the department under the faculty which offer graduate curriculum; and 3) centered department as department.

2. The experts' opinion for strategic administration of graduate studies in Rajabhat University were five strategic key components of the graduate education management of Rajabhat universities, with nine sub-components combining forty two topics. The Mean Score resulted from a high to the highest levels. The congruence score was also revealed at a high level. The five components were: 1) organizational management; 2) learner-focused management; 3) academic management; 4) research-focused management; and 5) human resource-focused management.

3. The strategic administration of graduate studies in Rajabhat University was found that the proposed strategies could be applicable and beneficial for the organizations, at the applicability rate of over eighty percent overall.

Keywords : strategic administration, graduate study, Rajabhat University

กุ่มหฬง

ในยุคศตวรรษที่ 21 กระแสการเปลี่ยนแปลงสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงทำให้ประชาชนในแต่ละประเทศต้องมีการปรับตัวเพื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน เมื่อประชาชนต้องเตรียมความพร้อมจึงส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการศึกษาของประเทศต่างๆ แม้ว่าประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านการศึกษาแล้วก็ตาม ยังต้องพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามปัจจัยที่มากกระทบรอบด้านจากทศวรรษที่ผ่านมา ประเด็นสำคัญการจัดการศึกษาเน้นความเสมอภาคทางการศึกษา พัฒนาระบบการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมระบบประกันคุณภาพ ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชน มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในหลายรูปแบบ สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นส่วนสำคัญในการมีบทบาท และเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคน

และสร้างองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อก่อให้เกิดนวัตกรรม โดยผ่านกระบวนการวิจัยและพัฒนา เพื่อยกระดับความเข้มแข็งของสังคมโดยรวม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550, หน้า 65) สอดคล้องกับกฤษฎพงษ์ กীরติกร (2549, หน้า 97) ได้กล่าวไว้ว่า การอุดมศึกษาไทยได้พัฒนาสู่ความเป็นสากลมากกว่า ทศวรรษแล้ว เพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สอดคล้องกับมหาวิทยาลัย มหาสารคาม (2551, ข หน้า 64-65) ได้กล่าวไว้ว่าบทบาทในการพัฒนา สถาบันอุดมศึกษาให้มีทิศทางเดียวกันทั่วโลก การสร้างความเสมอภาคให้กับผู้ต้องการเข้าศึกษาในเชิงวิชาการทำให้อุดมศึกษาต้องสร้างความหลากหลายในการบริการ เพื่อเป็นการบริการในระบบเสรีกับโลกปัจจุบัน ในยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและรัฐบาลได้กำหนดทิศทางการผลิตบัณฑิตให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 68) ได้จัดทำแผนระยะ 15 ปี พ.ศ. 2551-2565 เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาอุดมศึกษาในทิศทางที่เหมาะสมของแต่ละสถาบัน

การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง ที่มุ่งจัดการศึกษา สู่ความเป็นเลิศ ที่ทำให้เกิดความคล่องตัวในแต่ละสถาบัน การเปิดสอนในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี เพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการให้กับสังคม ซึ่งชัชชนสร สวัสดิ์วัฒน์ (2550, หน้า 22) ได้กล่าวไว้ว่า คุณภาพบัณฑิตศึกษาที่เป็น ปัจจัยสำคัญทั้งปริญญาโท และปริญญาเอก เป็นกระบวนการวิจัยเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 34-40) กำหนดไว้ว่า การส่งเสริมการบริหารบัณฑิตศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษา มีบทบาทในการวิจัย พัฒนางานวิชาการด้านต่างๆ รวมทั้งจัดให้มีการวิจัยเฉพาะด้านมากขึ้น ขยายโอกาส ไปยังภูมิภาคและท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพ สนับสนุนให้อุดมศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ อย่างเพียงพอสอดคล้องกับ ความต้องการของประเทศ และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาของภูมิภาคและท้องถิ่น และสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ

การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ แต่ละแห่งมีการจัดในรูปแบบ และสถานะในการ บริหารที่แตกต่างกัน ทั้งด้านการบริหารองค์การ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการมุ่งเน้น งานวิจัย และเผยแพร่ และด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล จากสภาพปัญหาการบริหารบัณฑิตศึกษาของแต่ละแห่ง ดังกล่าว ทำให้ขาดความคล่องตัวในการบริหารบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจ นำเสนอกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

คำถามการวิจัย

1. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการนำเสนอกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นอย่างไร
2. ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เรื่องการนำเสนอกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นอย่างไร
3. การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. ประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
3. ยืนยันกลยุทธ์การบริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิด วิธีขั้นตอนการดำเนินการ การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ดังภาพประกอบ 1

ขั้นตอน	เทคนิควิธีการ	ผลที่ได้รับ
<p>ขั้นตอนที่ 1</p> <p>1. ค้นหารอบแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ</p> <p>2. สร้างองค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ</p>	<p>1. ศึกษา ตำรา แนวคิด ทฤษฎี หลักการ เพื่อศึกษา หาดองค์ประกอบของกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ</p> <p>2. สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่มีรูปแบบการจัดการบัณฑิตศึกษาที่แตกต่างกัน และมหาวิทยาลัยที่มีแนวทางปฏิบัติ เป็นเลิศจำนวน 21 คน จากการเลือกแบบเจาะจงเป็น เดลฟาย รอบ 1</p>	<p>1. ได้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ</p> <p>2. ได้ร่างองค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ</p>
<p>ขั้นตอนที่ 2</p> <p>- การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ</p> <p>- วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล</p>	<p>1. สร้างเครื่องมือ/แบบสอบถาม</p> <p>2. นำแบบสอบถามที่ได้เสนอ 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC)</p> <p>1. ขอล้างสื่อส่งแบบสอบถามจาก สำนักบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พร้อมหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย</p> <p>2. ส่งแบบสอบถามไปยังผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 21 ท่าน</p>	<p>ได้แบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ</p> <p>ได้แบบสอบถามกลับคืนจากผู้ใหญ่ข้อมูล จากเดลฟาย รอบที่ 1</p>
ขั้นตอน	เทคนิควิธีการ	ผลที่ได้รับ
	<p>เป็นเดลฟาย รอบที่ 2 และให้ผู้ให้ข้อมูล ส่งกลับทาง ไปรษณีย์</p> <p>3. นำข้อมูลจากเดลฟายรอบที่ 2 จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูล ที่เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า มาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน รฐานนิยม และพิสัยควอไทล์</p> <p>4. ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ให้ข้อมูลเพื่อยืนยันความคิดเห็นเป็นเดลฟาย</p>	

	รอบที่ 3 แล้วให้ส่งกลับมาจากนั้นมา หาคำมัธยฐาน ฐานนิยม และพิสัย ควอไทล์	
ขั้นตอนที่ 3 - การวิเคราะห์ข้อมูล	<ol style="list-style-type: none"> วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ให้ข้อมูล วิเคราะห์เพื่อศึกษาความเหมาะสม องค์ประกอบ กลยุทธ์ การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ วิเคราะห์เพื่อศึกษาความสอดคล้ององค์ประกอบกลยุทธ์ การบริหารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงประจักษ์ 	<ol style="list-style-type: none"> ได้ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล ได้องค์ประกอบกลยุทธ์ การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงประจักษ์

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 3 รูปแบบ อย่างเจาะจง โดยพิจารณาจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (criteria based sampling) ตามผู้ที่มีคุณสมบัติ 10 แห่ง จำนวน 15 คน ซึ่งประกอบด้วย 1) อธิการบดี/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย 2) ผู้บริหารที่ดูแลบัณฑิตศึกษา

กลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญการบริหารระดับบัณฑิตศึกษา 5 แห่ง 6 คน จากสถานศึกษาที่มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ ด้านการบริหารบัณฑิตศึกษา โดยพิจารณาจาก 1) มหาวิทยาลัยที่เป็นเลิศ 2) เป็นผู้บริหาร/ที่มีประสบการณ์ในการบริหารบัณฑิตศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี

1. สัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ 10 แห่ง จำนวน 15 คน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศ 5 แห่ง ประกอบด้วย 1) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 3) มหาวิทยาลัยนเรศวร 4) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ 5) มหาวิทยาลัยนครพนมจำนวน 6 คน เป็นเทคนิคเดลฟาย (delphi technique) รอบที่ 1

2. ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเทคนิคเดลฟาย (delphi technique) รอบที่ 2 และรอบที่ 3 จำนวน 21 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in depth interview) เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณากลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารองค์การ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน ด้านการบริหารวิชาการ ด้านงานวิจัยและเผยแพร่และด้านการบริหารงานบุคคล สำหรับเทคนิคเดลฟาย (delphi technique) รอบที่ 1

2. แบบสอบถามความคิดเห็น (opinionair) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ตามวิธีการของ likert เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหาร การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับการวิจัยที่ใช้เทคนิคเดลฟาย (delphi technique) รอบที่ 2 และเทคนิคเดลฟาย (delphi technique) รอบที่ 3

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้สร้างมือสร้างขึ้น ระหว่างภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ถึงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1) แบบสัมภาษณ์แบบ กึ่งโครงสร้างและการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการนำเสนอกลยุทธ์การบริหาร บัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อประเมินความคิดเห็น การนำเสนอกลยุทธ์ การบริหารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัยตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2557 เป็นต้นไป
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย (delphi technique)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่ามัธยฐาน 2. ค่าเฉลี่ย 3. พิสัยควอไทล์

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสถานะของการบริหารบัณฑิตศึกษา คือ 1) มีสถานะเป็นหน่วยงาน กลาง มีลักษณะเทียบเท่าคณะ/สำนัก 2) เป็นหน่วยงานสังกัดคณะที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา และ 3) เป็นหน่วยงานกลาง มีลักษณะเทียบเท่ากอง/สำนักงาน
2. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มี 5 องค์ประกอบ 9 องค์ประกอบย่อย 42 ประเด็น โดยมีค่ามัธยฐาน อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และมีค่าความ สอดคล้องกันสูง ประกอบด้วย 1) การบริหารองค์การ 2) การมุ่งเน้นผู้เรียน 3) การบริหารวิชาการ 4) การมุ่งเน้น งานวิจัย และ 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล
3. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นไปได้ มีประโยชน์ และสามารถนำไปใช้ได้มากกว่าร้อยละ 80

อภิปรายผลการวิจัย

การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏครั้งนี้ ผู้วิจัยนำผลมาอภิปรายดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 ด้านการบริหารองค์การ

ประเด็นที่ทำให้ยกระดับคุณภาพการบริหารในด้านการบริหารองค์การ ประกอบด้วย 1) หน่วยงานที่ บริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏให้เป็นหน่วยงานกลางมีลักษณะเทียบเท่าคณะ/สำนัก 2) การบริหารระดับ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีคณะกรรมการบริหารบัณฑิตศึกษา และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรตาม เกณฑ์ สกอ. กำหนด มีการกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายอย่างชัดเจน มีการประสานงาน ควบคุมกำกับหลักสูตรให้ เป็นไปตามเกณฑ์ สกอ. และมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานของบัณฑิตศึกษาที่ชัดเจนและมีความคล่องตัวในการ

บริหาร 3) การบริหารด้านงบประมาณ มีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการ จากงบรายได้ให้หน่วยงานที่ดูแลงานบัณฑิตศึกษา อย่างเพียงพอและเหมาะสม ให้ผู้บริหารบัณฑิตศึกษา มีอำนาจในการอนุมัติงบประมาณในวงเงินจำกัด ผู้บริหารบัณฑิตศึกษาจัดระบบการบริหารงบประมาณ อย่างคล่องตัวและเป็นระบบชัดเจน และ 4) การบริหารเครือข่ายและการมีส่วนร่วม มีการกำหนดนโยบาย โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม พัฒนาบัณฑิตศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของชุมชน มุ่งพัฒนาและให้โอกาสคนในท้องถิ่นทำให้เป็นที่ยอมรับของท้องถิ่น และผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้สู่ท้องถิ่นได้ มีวัฒนธรรมองค์กร การร่วมมือกันทำงาน และสร้างเครือข่ายในการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอก เน้นงานวิจัยที่เกี่ยวกับชุมชนและท้องถิ่น มีการทำความร่วมมือ ระหว่างมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ 2 ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน

ประเด็นที่ทำให้ยกระดับคุณภาพการบริหารบัณฑิตศึกษา มีดังนี้ 1) การควบคุมคุณภาพ มีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เป็นไปตามเกณฑ์ สกอ. (TQF) มีอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและที่ปรึกษาร่วมเป็นไปตามเกณฑ์ สกอ. (TQF) กรณีที่ควบคุมวิทยานิพนธ์เกิน 5 คน และไม่เกิน 10 คน ต้องได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ มีการตรวจความซ้ำซ้อนโดยใช้โปรแกรม E-Thesis มีการดำเนินการประกันคุณภาพของหลักสูตรในทุกหลักสูตร ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก มีคุณสมบัติสัมพันธ์กับเรื่องวิจัย 2) การสำเร็จการศึกษา มีการเรียนแผน ก แบบ ก1 สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติเสนอวิทยานิพนธ์ และผลงานวิจัยต้องได้รับการตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสาร หรือตีพิมพ์วารสารทางวิชาการที่มีคณะกรรมการภายนอกกลั่นกรอง (peer review) ก่อนการตีพิมพ์ และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชา และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษามีคุณสมบัติตามที่ สกอ. (TQF) กำหนด นักศึกษาจบตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด ระดับมหาบัณฑิต 5 ปี ระดับดุษฎีบัณฑิต 6 ปี

กลยุทธ์ที่ 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ

ประเด็นที่ทำให้ยกระดับคุณภาพการบริหารบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านหลักสูตรมีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ สกอ. (TQF) กำหนด มีการกำหนดระยะเวลาการศึกษาตามเกณฑ์ที่ สกอ. (TQF) กำหนด มีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องตามกรอบ สกอ. (TQF) มีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นในภาคปกติ 2) ด้านการเรียน มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้ทำวิจัย มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีการจัดการเรียนการสอน ตามศักยภาพของมหาวิทยาลัยและความต้องการของท้องถิ่น มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ มีสื่อ อุปกรณ์ การสอน ที่มีความพร้อมอย่างเพียงพอ

กลยุทธ์ที่ 4 ด้านการมุ่งเน้นงานวิจัย

ประเด็นที่ทำให้ยกระดับคุณภาพการบริหารบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับด้านการตีพิมพ์ มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยให้เป็นไปตามเกณฑ์ สกอ. (TQF) หรือระเบียบของสถาบัน สภามหาวิทยาลัยใช้เกณฑ์การตีพิมพ์งานวิจัยตาม สกอ. (TQF) กำหนดหรือตามศักยภาพของมหาวิทยาลัย มีขั้นตอนกำกับดูแล การควบคุมคุณภาพผลงานทางวิชาการอย่างใกล้ชิด บัณฑิตศึกษาจัดทำเวที หรือมีเครือข่ายในการนำเสนอบทความวิจัย/บทความทางวิชาการ บัณฑิตศึกษาจัดอบรม การเขียนบทความวิจัย บทความทางวิชาการ

กลยุทธ์ที่ 5 ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล

ประเด็นที่ทำให้ยกระดับคุณภาพการบริหารในด้านมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ประกอบด้วย 1) มีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัย 2) มีการส่งเสริมให้บุคลากรให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3) มีการสร้างจิตสำนึกและความผูกพันที่ดีของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อองค์กร 4) มีการปลูกฝังค่านิยมการทำงานร่วมกันของบุคลากรของบัณฑิตศึกษาทุกระดับ 5) มีการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 6) มีการยกระดับการให้บริการแบบครบวงจร (one stop service) 7) มียุทธศาสตร์และนโยบายที่ชัดเจนสู่ภาคปฏิบัติโดยการมีส่วนร่วม การบริหารทรัพยากรในองค์กรต่างๆ นั้น ทรัพยากรบุคคลจัดได้ว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า กลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการบริหารองค์กร มีประเด็นที่ทำให้ยกระดับคุณภาพการบริหารได้ คือ หน่วยงานที่บริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏให้เป็นหน่วยงานกลางมีลักษณะเทียบเท่าคณะ/สำนัก การบริหารระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีการบริหารด้านงบประมาณที่เข้มแข็ง มีการบริหารเครือข่ายและการมีส่วนร่วมด้วยหลักธรรมาภิบาล

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏด้านมุ่งเน้นผู้เรียน ประเด็นที่ทำให้ยกระดับคุณภาพการบริหารบัณฑิตศึกษาได้ คือ การควบคุมคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์ สกอ. (TQF) การดำเนินการประกันคุณภาพของหลักสูตรในทุกหลักสูตร การสำเร็จการศึกษาสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติเสนองานวิทยานิพนธ์ และผลงานวิจัยต้องได้รับการตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสาร หรือตีพิมพ์วารสารทางวิชาการที่มีคณะกรรมการภายนอกกลั่นกรอง (peer review) ก่อนการตีพิมพ์ และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชา และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาจบตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด ระดับมหาบัณฑิต 5 ปี ระดับดุษฎีบัณฑิต 6 ปี

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยด้านการบริหารงานวิชาการ ประเด็นที่ทำให้ยกระดับคุณภาพการบริหารบัณฑิตศึกษา คือด้านหลักสูตรมีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ สกอ. (TQF) กำหนด มีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นในภาคปกติ ด้านการเรียน มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้ทำวิจัย มีการจัดการเรียนการสอน ตามศักยภาพของมหาวิทยาลัย และความต้องการของท้องถิ่น

1.4 จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยด้านมุ่งเน้นงานวิจัย ประเด็นที่ทำให้ยกระดับคุณภาพการบริหารบัณฑิตศึกษาได้ คือ ด้านการตีพิมพ์สภามหาวิทยาลัยใช้เกณฑ์การตีพิมพ์งานวิจัยตาม สกอ. (TQF) กำหนด หรือตามศักยภาพของมหาวิทยาลัย มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยให้เป็นไปตามเกณฑ์ สกอ. (TQF) หรือระเบียบของสถาบัน

1.5 จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยด้านมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล มีประเด็นที่ทำให้ยกระดับคุณภาพการบริหารบัณฑิตศึกษาได้ ต้องมีการสร้างจิตสำนึก และความผูกพันที่ดีของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อองค์กร มีการส่งเสริมให้บุคลากรให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการปลูกฝังค่านิยมการทำงานร่วมกันของบุคลากรของบัณฑิตศึกษาทุกระดับ มีการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยเชิงพหุกรณีศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบกลยุทธ์การบริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้วยระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน

2.3 วรรณคดีศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตัวชี้วัดขององค์ประกอบการบริหารจัดการกลยุทธการบริหาร
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

เอกสารอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ. (2554). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. ค้นเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2557 จาก,
<http://www.kroobannod.com>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2556)*. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤษณพงศ์ กีรติกร. (2549). *ความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักยุทธศาสตร์ อุดมศึกษา
ต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- ทวีวรรณ อินดา. (2552). *การพัฒนา รูปแบบที่มีประสิทธิภาพของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ*.
วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นันทิยา น้อยจันทร์. (2550). *วัฒนธรรมองค์กรกับประสิทธิภาพการบริหารอุดมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปร.ด. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประดิษฐ์ อารยะการกุล. (2547). *การพัฒนา กลยุทธ์การแข่งขันของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ*. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา. ภาควิชา นโยบายการจัดการและการเป็นผู้นำ
ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พักตร์วิภา โพธิ์ศรี. (2551). *กระบวนการพัฒนานโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสู่การเป็น
สถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. (2542) ราชกิจจานุเบกษา (เล่มที่ 116) ตอนที่ 74 ก.
(19 สิงหาคม).
- สุวัฒน์ อัจฉรียนนท์. (2556). *ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการไปสู่องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสำหรับบัณฑิต
วิทยาลัยสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏ*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยนอร์ท. กรุงเทพ.
- สุนันทา เลานันท์. (2551). *การพัฒนาองค์การ*. กรุงเทพฯ: ซีวีแอลการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ:
ม.ป.พ.